

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 300/2023-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej Mgr. Romanom Tomanom, advokátom, Rudnayovo námestie 1, Bratislava, proti postupu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Západ v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-637/NKA-PZ-ZA-2016 a jeho príkazu zo 6. marca 2017, proti postupu Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T 36/2018 a jeho prípisu z 5. júna 2020, ako aj proti postupu Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v súvislosti s telefonickým súhlasom zo 6. marca 2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) 26. augusta 2020 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1, 2 a 3 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1, 2 a 3 ústavy a podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Západ v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-

637/NKA-PZ-ZA-2016 (ďalej len „vyšetrovateľ“) a jeho príkazom zo 6. marca 2017 (ďalej len „napadnutý príkaz vyšetrovateľa“), postupom Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „špecializovaný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T 36/2018 (ďalej len „napadnuté konanie špecializovaného súdu“) a jeho prípisom z 5. júna 2020 (ďalej len „napadnutý prípis“), ako aj porušenia základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1, 2 a 3 ústavy a čl. 12 ods. 1, 2, a 3 listiny, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) v súvislosti s telefonickým súhlasom zo 6. marca 2017 (ďalej len „napadnutý telefonický súhlas“). Sťažovateľka navrhuje napadnutý príkaz vyšetrovateľa zrušiť, zakázať špecializovanému súdu pokračovať v porušovaní jej práv, prikázať špecializovanému súdu bezodkladne jej vrátiť ňou označené veci a osobné motorové vozidlo a priznať jej finančné zadostučinenie v celkovej sume 9 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým príkazom vyšetrovateľa vydaným s napadnutým telefonickým súhlasom bola vykonaná prehliadka iných priestorov a pozemkov u [REDAKOVANÉ] v priestoroch osobného motorového vozidla BMW, ktorého majiteľom je obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná jediný konateľ [REDAKOVANÉ] (brat [REDAKOVANÉ]). Napadnutý príkaz bol vydaný na základe dôvodného podozrenia, že sa v ňom nachádzajú veci dôležité pre trestné konanie (o. i. aj väčšie množstvo finančných prostriedkov a iné veci pochádzajúce či súvisiace s trestnou činnosťou). Predmetné osobné motorové vozidlo BMW malo podľa napadnutého príkazu slúžiť ako „pracovné vozidlo“ [REDAKOVANÉ], ktoré používa spravidla výhradne pri prevoze a distribúcii omamných a psychotropných látok. V osobnom motorovom vozidle BMW sa v predmetnom čase nachádzala okrem [REDAKOVANÉ] aj sťažovateľka (jeho družka).

3. Pri prehliadke osobného motorového vozidla BMW boli odňaté aj veci, o ktorých sťažovateľka tvrdí, že je ich vlastníčkou (dámske osobné veci, finančná hotovosť 25 000 eur a dva mobilné telefóny).

4. Uznesením vyšetrovateľa z 12. júla 2018 boli na žiadosť [REDAKOVANÉ] z 15. júna 2018 sťažovateľke vrátené jej osobné veci (dámske tašky, kozmetická taštička obsahujúca dámsku kozmetiku rôzneho druhu, čierna šiltovka), nie však finančná hotovosť 25 000 eur a dva mobilné telefóny. Vyšetrovateľ dospel vo vzťahu k vráteným osobným veciam k záveru, že už nie sú potrebné pre ďalšie konanie a neprichádza do úvahy ich prepadnutie alebo zhabanie a nie sú pochybnosti o práve sťažovateľky k týmto veciam.

5. Pri domovej prehliadke na základe príkazu špecializovaného súdu č. p. BB-ŠTS-V-236-1/17-Ntt-184 z 1. marca 2017 u [REDAKOVANÉ], ktorá bola vykoná 6. marca 2017, bolo zaistené aj osobné motorové vozidlo AUDI evidované na sťažovateľku.

6. Z príloh ústavnej sťažnosti ďalej vyplýva, že prípisom špecializovaného súdu z 9. apríla 2019 bola vybavená žiadosť sťažovateľky o vydanie jej osobných vecí a motorového vozidla AUDI tak, že jej boli vydané tabuľky evidenčného čísla predmetného osobného motorového vozidla výlučne pre účely odhlásenia predmetného motorového vozidla z evidencie, keďže sťažovateľka bola účastníčkou správneho konania o uložení pokút za správny delikt prevádzkovateľa vozidla

za nepodrobenie vozidla technickej kontrole a emisnej kontrole. Sťažovateľke bolo „zopakované“, že rozhodnutie o zaistených veciach urobí súd až po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní.

7. Sťažovateľka 1. júna 2020 znova požiadala špecializovaný súd o vrátenie zaistených osobných vecí a osobného motorového vozidla AUDI, pretože podľa jej názoru sú zaistené nezákonne. Na túto jej žiadosť odpovedal špecializovaný súd napadnutým prípisom tak, že „rozhodnutie o všetkých zaistených veciach (nielen o Vašich veciach) urobí súd na hlavnom pojednávaní až po vykonaní dokazovania a pri vyhlásení meritórneho rozhodnutia vo veci“, čím považoval jej žiadosť za vybavenú.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka pred ústavným súdom zdôrazňuje, že nemá nič spoločné s predmetnou trestnou vecou [REDAKOVANÉ]. Jej osobné veci a motorové vozidlo AUDI boli zaistené nezákonne. Navyše, samotné zaistenie trvalo v čase podania ústavnej sťažnosti už 3 roky.

9. Ďalej namieta, že § 101 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), na základe ktorého bola vykonaná prehliadka iných priestorov a pozemkov, je v rozpore s ústavou.

10. Prehliadka motorového vozidla BMW 6. marca 2017 bola podľa názoru sťažovateľky svojvoľná a ponižujúca, krutá a neľudská. Navyše, v danej veci absentoval príkaz na jej osobnú prehliadku, ktorá bola vykonaná osobou mužského pohlavia. Okrem iného, ako zúčastnená osoba bol v rozpore so zákonom pribratý príslušník vojenskej polície.

11. Špecializovaný súd sa v napadnutom prípade vôbec nezaoberal jej argumentáciou a neprihliadal na skutočnosť, že predmetná prehliadka nebola zameraná proti jej osobe.

12. Ďalej namieta, že orgány činné v trestnom konaní a špecializovaný súd jej neposkytli postavenie strany (zúčastnenej osoby) v trestnom konaní podľa § 45 ods. 1 s poukazom na „§ 10 ods. 11 druhú vetu“ Trestného poriadku.

13. Osobné motorové vozidlo AUDI zaistené 6. marca 2017 pri domovej prehliadke u [REDAKOVANÉ] bolo sťažovateľke zaistené nezákonne, resp. jej bolo svojvoľne odňaté.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a dodatkového protokolu postupom vyšetrovateľa a jeho napadnutým príkazom a postupom úradu špeciálnej prokuratúry a napadnutým telefonickým súhlasom, ako aj postupom špecializovaného súdu a jeho napadnutým prípisom.

15. Ústavný súd vo vzťahu k zloženiu senátu konštatuje, že uznesením č. k. II. ÚS 216/2023-5 z 26. apríla 2023 bol sudca Miloš Maďar (člen I. senátu ústavného súdu) vylúčený z konania a rozhodovania vo veci sťažovateľky, preto ústavný súd v súlade s rozvrhom práce na obdobie

od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 rozhodol v zložení senátu uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom vyšetrovateľa a jeho napadnutým príkazom a postupom úradu špeciálnej prokuratúry a napadnutým telefonickým súhlasom

16. Podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

17. Napadnutý príkaz vyšetrovateľa a napadnutý telefonický súhlas prokurátora s týmto príkazom, ktoré predstavovali vyústenie ich sťažovateľkou napadnutého postupu, boli vydané 6. marca 2017, pričom ústavná sťažnosť sťažovateľky smerujúca proti nim bola podaná 26. augusta 2020.

18. Vzhľadom na uvedené musí ústavný súd konštatovať, že ústavná sťažnosť je v tejto časti podaná (zjavne) oneskorene a ako taká bola v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom špecializovaného súdu a napadnutým prípisom

19. Sťažovateľka v tejto časti ústavnej sťažnosti namieta vybavenie jej podania označeného ako žiadosť podľa § 97 ods. 1 Trestného poriadku napadnutým prípisom. V tejto súvislosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj svojich práv na ochranu majetku, súkromia a súkromného života a obydlia podľa ústavy, listiny, dohovoru a dodatkového protokolu.

20. Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

21. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97).

22. Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Postup v súdnom konaní, zisťovanie a hodnotenie skutkového stavu, výklad iných než ústavných predpisov a ich aplikácia sú pri riešení konkrétnych prípadov záležitosťou všeobecných súdov. Ústavnému súde preto neprislúcha posudzovať zákonnosť vydaných súdnych rozhodnutí za predpokladu, že nimi nebolo porušené ústavou zaručené právo či sloboda. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv

alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 70/08).

23. Z postupu špecializovanému súdu, ktorý je ústavnému súdu známy o. i. aj z vlastnej rozhodovacej činnosti, je zrejmé, že v čase podania predmetnej žiadosti sťažovateľky zastával názor, že vo vzťahu k nej označeným veciam prichádzalo do úvahy ich prepadnutie alebo zhabanie v zmysle § 97 ods. 1 Trestného poriadku, resp. existovali pochybnosti o jej práve k týmto veciam (ku konkrétnym okolnostiam pozri body 2 a 3 tohto uznesenia). Sťažovateľke preto predseda senátu (na jej opakovanú žiadosť, pozri body 6 a 7 tohto uznesenia) opätovne oznámil, že rozhodovanie o všetkých zaistených veciach (nielen o veciach sťažovateľky) urobí špecializovaný súd na hlavnom pojednávaní až po vykonaní dokazovania a pri vyhlásení meritórneho rozhodnutia vo veci.

24. Ústavnému súdu je z jeho vlastnej rozhodovacej činnosti taktiež známe, že predmetné motorové vozidlo AUDI evidované na sťažovateľku malo byť použité pri páchaní trestnej činnosti zločineckej skupiny, v ktorej mal pôsobiť jej druh [REDAKOVANÉ] (usmrtenie [REDAKOVANÉ] a drogová trestná činnosť).

25. Ústavný súd v tejto súvislosti ďalej poukazuje aj na skutočnosť, že veci zaistené počas spornej prehliadky v osobnom motorovom vozidle BMW, ktoré preukázateľne patrili sťažovateľke a neprichádzalo pri nich do úvahy ich prepadnutie či zhabanie, jej boli vrátené (bod 4 tohto uznesenia).

26. O zvyšných sťažovateľkou označených veciach bude špecializovaný súd rozhodovať po vykonaní dokazovania.

27. Pokiaľ sťažovateľka namieta, že zaistenie vecí trvalo v čase podania ústavnej sťažnosti už 3 roky, ústavnému súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že v právnej a skutkovo zložitej trestnej veci [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (týkajúcej sa o. i. zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, drogovej trestnej činnosti, obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy, zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, za čo boli [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] uložené tresty odňatia slobody na doživotie) bolo medzičasom právoplatne rozhodnuté (rozsudok špecializovaného súdu č. k. BB-4T/36/2018 z 25. septembra 2020 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 To 3/2021 zo 7. júla 2021). Z uvedeného je už na prvý pohľad zrejmé, že predmetné zaistenie v čase podania ústavnej sťažnosti s ohľadom na priebeh trestného konania proti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] netrvalo neprimerane dlho. Napokon, ani sťažovateľka sama bližšie nevysvetlila, v čom vidí priesťahový či neefektívny postup všeobecných súdov v predmetnom trestnom konaní.

28. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky o nesúlade § 101 ods. 1 Trestného poriadku s ústavou je potrebné v krátkosti konštatovať, že rozhodovanie o súlade zákona s ústavou nie je predmetom konania o ústavnej sťažnosti, ale konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy, ktoré sa začína na návrh oprávnených osôb, medzi ktoré sťažovateľka zjavne nepatrí (§ 74 zákona o ústavnom súde).

29. Vzhľadom na všetko už uvedené nemožno zásah do sťažovateľkou označených práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a dodatkového protokolu považovať za taký, ktorý by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dával dostatočný základ na záver o ich porušení.

30. Pokiaľ sťažovateľka pred ústavným súdom namieta, že jej nebolo priznané postavenie zúčastnenej osoby, ústavný súd konštatuje, že v žiadosti špecializovanému súdu, o ktorej vybavení bola upovedomená napadnutým prípisom, na túto svoju námietku nepoukázala a v prospech tohto svojho právneho záveru neargumentovala. Zároveň nepoukázala ani na iné relevantné prednesenie tejto námietky príslušným orgánom a na spôsob jej vybavenia, ktorý by ústavný súd mohol v konaní o tejto jej ústavnej sťažnosti preskúmať, čo vo vzťahu k tejto jej námietke vylučuje právomoc ústavného súdu o nej rozhodovať. Z judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, IV. ÚS 266/08, II. ÚS 462/2012).

31. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné túto časť ústavnej sťažnosti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti a taktiež podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu